

ринку продукції уніфікованого використання : монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 203 с.

products of unified use: monograph. Lutsk: Vezha-Druk, 2023. 203 p.

JEL D89, M16, O57, P51

e-mail: smelnuk@gmail.com

Мельник Сергій Миколайович

Melnyk Serhii

к.е.н., докторант

Ph.D., doctoral student

Державний університет

State University of Infrastructure

інфраструктури та технологій,

and Technologies, Ukraine

Україна

ORCID: 0009-0004-5812-0758

СВІТОВІ ПРАКТИКИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ ЕКОСИСТЕМ

GLOBAL PRACTICES OF THE BUSINESS ECOSYSTEMS' DEVELOPMENT

Анотація. Досліджені практики розвитку підприємницьких екосистем свідчать, що доцільність конкретних послуг з розвитку бізнесу значною мірою визначається стадією життєвого циклу підприємства. При цьому доступ до професійних послуг у значній мірі реалізується у співпраці із бізнес-об'єднаннями, тоді як питання фізичної інфраструктури здебільшого є сферою регулювання держави.

Summary. Researched practices of the development of entrepreneurial ecosystems show that the feasibility of specific business development services is largely determined by the stage of the enterprise's life cycle. At the same time, access to professional services is largely realized in cooperation with business associations, while the issue of physical infrastructure is mostly a sphere of state regulation.

Ключові слова: державне регулювання; підприємницька екосистема; міжнародна практика; малі та середні підприємства.

Key words: state regulation; entrepreneurial ecosystem; international practice; small and medium-sized enterprises

Прогнози Світового банку свідчать, що до 2030 р. потрібно створити 600 мільйонів нових робочих місць для зайнятості зростаючої кількості робочої сили внаслідок автоматизації виробництва та збільшення кількості населення. Міжнародна спільнота визнає, що ефективно виконати це завдання може саме підприємництво, яке робить свій розвиток та підтримку пріоритетом державної політики переважної більшості країн. При цьому, саме малі і середні підприємства (далі - МСП) набагато більше залежать від підприємницької екосистеми та політичного середовища, ніж великі компанії.

Ключовим завданням даного дослідження є визначення концептуальних питань щодо врахування світових практик формування передумов для розвитку ефективних підприємницьких екосистем.

Країни-члени ОЕСР (Організація економічного співробітництва та розвитку) займають лідируючі позиції серед рівня розвитку підприємництва, тож виникає необхідність розгляду досвіду розвитку підприємництва у зазначених країнах. Структура підприємств, насамперед малих та середніх, загалом стабільна в усіх країнах ОЕСР, і діяльність цих підприємств, як правило, зосереджена на конкретних послугах з меншими потребами в ресурсах.

В Австралії до МСП відносять компанії із кількістю працівників менше 20 осіб і вони становлять майже 98% усіх підприємств [2]. На такі підприємства припадає 35% валового внутрішнього продукту країни і вони винаймають 44% робочої сили Австралії. Із загальної кількості підприємств, що працюють, 76,2% - це підприємства, в яких працюють лише 1-4 особи, відомі як мікро-підприємство. Найбільший внесок МСП припадає на три сектори: сільське господарство, лісове господарство та рибальство.

Понад 99% усіх підприємств Японії - це малі та середні підприємства, вони винаймають більшість працездатного населення і забезпечують значну частку економічного зростання в країні [1]. Такі підприємства є найчисельнішими у сферах роздрібної торгівлі, сфері послуг та ресторанному бізнесі. Саме тому японські малі підприємства найбільше постраждали від рецесії, яка настала після фінансової кризи 2008 року.

МСП також є основою економіки США, вони за останні десятиліття створили дві третини всіх нових робочих місць. При цьому МСП, які експортують, зростають набагато швидше. Основними напрямками експорту для малого бізнесу США є Канада, Мексика, Китай та Японія [2].

В Німеччині МСП приносять 54,4% загальної доданої вартості та 63,7% загальної зайнятості, це трохи менше, ніж у середньому по ЄС - 56,4% та 66,6% відповідно. У 2018-2022 рр. загальна додана вартість МСП у Німеччині зросла на 17,9%, причому найбільший приріст на 21,1% припав на малі фірми. За той же період зайнятість у МСП зросла на 8,6%.

На ринках, що розвиваються, більшість офіційних робочих місць, а саме 7 із 10, створюються саме МСП. При цьому Міжнародна фінансова корпорація підрахувала, що 65 мільйонів фірм, або 40% офіційних мікро-, малих та середніх підприємств у країнах, що розвиваються, мають незадоволену потребу у фінансуванні \$5,2 трлн. щороку [3].

Отже, у результаті проведеного дослідження визначено, що малі і середні підприємства відіграють важливу роль соціально-економічному розвитку будь-якої країни. Такі підприємства зокрема представляють близько 90% усіх підприємств та понад 50% зайнятих працівників у всьому світі. Ці підприємства вносять до 40% національного доходу в економіки, що розвиваються. При цьому, основною перепорою розвитку МСП є обмеженість у фінансових ресурсах.

Міжнародні практики свідчать, що доцільність конкретних послуг держави з розвитку бізнесу значною мірою визначається стадією життєвого циклу підприємства. Так, на стадії задуму підприємці потребують допомоги у формуванні та валідації бізнес-ідеї, оцінки ринку, визначенні власних навичок і можливостей. Стартапери або початківці виростуть швидше, отримавши послуги з бізнес-планування, пошуку партнерів та менторства. На стадії зростання

доречними стануть допомога в пошуку замовників, залучення фінансування і управлінський консалтинг. Зрілим підприємствам потрібне навчання управлінців, маркетингова підтримка, послуги з управління персоналом, внутрішній аудит, побудова ефективного управління виробництвом.

Література

1. Lundvall, B.Å. (Ed.) (2010). National Systems of Innovation: Toward a Theory of Innovation and Interactive Learning, Vol. 2, *Anthem Press*, New York, NY.
2. Mason, C. & Brown, R. (2014). Entrepreneurial ecosystems and growth-oriented entrepreneurship. *Organisation for Economic Co-operation and Development*. Retrieved from <https://www.oecd.org/cfe/leed/Entrepreneurial-ecosystems.pdf>
3. IFC Annual Report: Building a better future. URL: [futurehttps://www.ifc.org/content/dam/ifc/doc/2023/ifc-annual-report-2023-building-a-better-future.pdf](https://www.ifc.org/content/dam/ifc/doc/2023/ifc-annual-report-2023-building-a-better-future.pdf)

References

1. Lundvall, B.Å. (Ed.) (2010). National Systems of Innovation: Toward a Theory of Innovation and Interactive Learning, Vol. 2, *Anthem Press*, New York, NY.
2. Mason, C. & Brown, R. (2014). Entrepreneurial ecosystems and growth-oriented entrepreneurship. *Organisation for Economic Co-operation and Development*. Retrieved from <https://www.oecd.org/cfe/leed/Entrepreneurial-ecosystems.pdf>
3. IFC Annual Report: Building a better future. URL: <https://www.ifc.org/content/dam/ifc/doc/2023/ifc-annual-report-2023-building-a-better-future.pdf>

JEL I20, I21, O15, H52

Миколіук Андрій Миколайович
аспірант кафедри економіки,
Національний університет водного
господарства та
природокористування, Україна
ORCID: 0009-0001-6490-4768

e-mail: a.m.mykolyuk@nuwm.edu.ua

Mykoliuk Andriy
graduate student of the Department of
Economics,
National University of Water and
Environmental Engineering, Ukraine

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В УКРАЇНІ ЗА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ УМОВ

PROBLEMS AND PROSPECTS OF INCLUSIVE EDUCATION IN UKRAINE IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION

Анотація. Розвиток процесів євроінтегрування в Україні сприяють становленню безбар'єрного простору. Розвиток даного простору сприятиме комфортному життю всіх членів нашого суспільства.

Summary. The development of European integration processes in Ukraine contributes to the establishment of a barrier-free space. The development of this space will contribute to the comfortable life of all members of our